Lietas Nr. 11250046213
Lietas arhīva Nr. K19-0018-15/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā 2015.gada 9.aprīlī

Kuldīgas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Anita Simsone
piedaloties prokurorei Agnijai Mičulei – Kirkovaldei
aizstāvei zvērinātai advokātei Gintai Mazai

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu
/pers. D/, /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas.

Tiesa pārbaudījusi pierādījumus

konstatēja

/pers. D/ tīši nodarīja vieglus miesas bojājumus, un proti:

2013.gada 24.oktobrī ap plkst. 23.30, /pers. D/, atrodoties pie mājas /adrese/, lodžijām, izcēlās konflikts ar /pers. E/, kurš atradās uz dzīvokļa Nr.20 lodžijas. /pers. D/ uzkāpa uz dzīvokļa Nr.20 lodžijas, kur stāvēja /pers. E/ un tīši, aiz dusmām, pagrūda /pers. E/, pēc kā viņš atsitās pret lodžijas sienu un ne mazāk kā trīs reizes ar dūri iesita /pers. E/ pa seju.

Minēto /persona D./darbību rezultātā, /pers. E/ guva vieglus miesas bojājumus, kas izraisīja īslaicīgus veselības traucējumus no 7 dienām līdz 21 dienai, proti, zemādas asins izplūdumus labā vaiga kaula rajonā un labā zemacs rajonā, ādas nobrāzumus labās plaukstas rajonā, deguna saknes rajonā, deguna kaula lūzumu.

Ar savām darbībām /pers. D/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā.

Cietušais /persona E./pieteicis morālo kaitējumu 14200 euro.

Apsūdzētais savu vainu neatzina un liecināja, ka 2013.gada 24.oktobra vakarā, kopā ar /pers. H/ gājuši garām paziņām, kuri atradušies pie mājas /Nosaukums A/. Ar visiem sasveicinājies un gribējis sasveicināties arī ar, uz balkona stāvošo /pers. E/, bet viņš dot roku esot atteicies, un sācis pārmest par agrākiem notikumiem. Tad viņam izveidojies konflikts ar /pers. I/. Kategoriski noliedz, ka būtu sitis /pers. E/.

Neraugoties uz to, ka apsūdzētais savu vainu noliedz, tā ir pierādīta ar cietušā, liecinieku liecībām un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem to savstarpējā cēloniskā sakarībā.

Cietušais /persona E./liecināja, ka 2013.gada 24.oktobra vakarā atradies uz sava dzīvokļa balkona. Uz blakus dzīvokļa balkona, bijuši vairāki cilvēki. Dzīvoklis atrodas pirmajā stāvā. Pie mājas pienācis /pers. D/ un /pers. H/. /pers. H/ palicis stāvot pie mājas stūra. /pers. D/ ar visiem sveicinājies. Viņš atteicies ar /pers.

D/ sasveicināties, paskaidrojot, ka ar /pers. D/ nesveicināsies, jo Līgo svētkos /pers. D/ viņu piekāvis. Tad /pers. D/ kļuvis agresīvs, iekāpis balkonā un viņam vairākas reizes, vismaz trīs, iesitis sejas rajonā. Viņa balkonā iekāpuši, uz blakus lodžijas esošie /pers. J/ un /pers. K/, kuri centušies /pers. D/ nomierināt. Ieejot dzīvoklī un paskatoties spogulī, redzējis, ka sasista seja, pa degunu tek asinis. Tā kā tajā brīdī nav bijis pieejams transports, pie ārsta griezies nākamajā rītā. Deguns asiņojis vēl kādu laiku. Nekādi ārstēšanās izdevumi neesot. Materiālo kaitējumu par 7,11 euro neuzturot, jo tā esot maznozīmīga. Lūdz piedzīt kompensāciju par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām 14200 euro.

Liecinieki/pers. L/, /pers. M/, /pers. I/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. K/, /pers. P/, /pers. H/ liecināja, ka liecinieki un /pers. D/ 2013.gada 24.oktobra vakarā bija Turlavas pagastā, pie mājām /Nosaukums A/ un cietušais /pers. E/ atradies uz sava dzīvokļa balkona.

Liecinieka/pers. R/ liecības pierāda, ka liecinieks redzējis, kā /pers. D/ iesit /pers. E/, kurš atradies uz sava balkona, un lai konfliktu pārtrauktu, iekāpis /pers. E/ balkonā un centies /pers. D/ nomierināt. Liecinieks apstiprināja, ka pēc tam /pers. D/ bijis konflikts ar /pers. I/.

Liecinieka /pers. J/ liecības pēc prokurora lūguma tika nolasītas tiesas sēdē, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta otro punktu. Liecinieks atzina šīs liecības par patiesām, tāpēc tiesa uzskata, ka liecinieks ir patiesi liecinājis, sakot, ka ir redzējis kā /pers. D/ iesit /pers. E/. Tiesa uzskata, ka liecinieka atruna, ka viņš pieļauj, ka liecinājis arī to, ko dzirdējis no citām personām, ir saistīta ar to, ka no notikuma ir pagājis ievērojams laika posms un liecinieks vēlas mazināt /pers. D/ vainu.

Liecinieces/pers. S/ liecība pierāda, ka starp /pers. E/ un /pers. D/ bija konflikts, un konflikta rezultātā cietušajam bijusi sasista seja. Liecība pierāda, ka /pers. K/ iesūtījusi /pers. E/ dzīvoklī, lai /pers. D/ un citi nomierinātos.

Liecinieka/pers. T/ liecība pierāda, ka /pers. D/ bijis konflikts ar /pers. E/. Liecības pierāda, ka konflikta laikā, /pers. D/ bijis uz /pers. E/ balkona un cietušais ar apsūdzēto bijuši saķērušies. Liecības apstiprina, ka liecinieks centies /pers. D/ ar cietušo izšķirt, pēc kā lieciniekam bijis konflikts ar /pers. D/.

Liecinieces/pers. U/ liecība pierāda, ka no liecinieces dzīvokļa var redzēt cietušā balkonu. Liecība pierāda, ka uz /pers. V/ lodžijas atradušies vairāki cilvēki, bet pie lodžijas lejā atradies /pers. D/. Cietušais stāvējis uz sava dzīvokļa balkona un smēķējis. Notikusi agresīva saruna starp /pers. D/ un cietušo, un pēkšņi /pers. D/ iekāpis cietušā lodžijā un vairākas reizes viņam iesitis. Liecība pierāda, ka /pers. I/ centies /pers. D/ nomierināt, pēc kā sācies konflikts starp /pers. I/ un /pers. D/.

Tiesa, izvērtējot cietušā un liecinieku liecības, uzskata, ka tās ir patiesas, jo liecības savstarpēji sakrīt un loģiski papildina viena otru. Tiesa uzskata, ka ar minētajām liecībām ir tieši pierādīts, ka 2013.gada 24.oktobra vakarā, ap plkst.23.30 /pers. D/ atrodoties pie mājām /Nosaukums A/, Turlavas pagastā, aiz dusmām, ka /pers. E/ ar viņu atsakās sasveicināties, uzkāpa uz cietušā balkona, pagrūda cietušo un vairākas reizes iesita cietušajam pa seju.

Tiesa uzskata, ka aculiecinieku liecības konsekventi apliecina cietušā liecību par to, ka /pers. D/ bija konflikts ar cietušo, kā rezultātā cietušajam tikusi sasista seja.

Liecinieku un cietušā liecības pierāda, ka cietušais ir bijis pazīstams ar apsūdzēto un konflikta iemesls ir bijis tas, ka cietušais atteicies ar apsūdzēto sasveicināties, jo apsūdzētais vasarā, Līgo svētkos, viņu piekāvis.

Tiesa noraida apsūdzētā iebildumus par liecinieces /pers. P/ liecību, jo tā sakrīt ar /pers. K/, /pers. J/, /pers. I/ liecībām un tajā nav tādu pretrunu, kuras radītu tiesai pamatotas šaubas par to patiesumu.

Bez minētājam lieciniekuliecībām apsūdzētā vainu pierāda cietušā iesniegums (lietas 7.lapa), kas apstiprina cietušā liecību un pierāda, ka cietušais vērsies policijā, lai /pers. D/ sauktu pie atbildības par nodarītajiem miesas bojājumiem, pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem, izrakstu no uzņemšanas nodaļas (lietas 18.lapa), kas pierāda, ka cietušais 2013.gada 25.oktobrī plkst.9.16 ieradies SIA „Kuldīgas slimnīca", lai saņemtu medicīnisko palīdzību sakarā ar piekaušanu 2013.gada 24.oktobra vakarā; eksperta atzinumu Nr.659 (lietas 23.lapa), kas pierāda, ka cietušajam konstatēts zemādas asins izplūdums labā vaiga kaula rajonā un labā zemacs rajonā, ādas nobrāzumus labās plaukstas rajonā, deguna saknes rajonā, deguna kaula lūzums. Eksperts norāda, ka minētie miesas bojājumi varēja rasties 2013.gada 24.oktobrī, cietu, trulu priekšmetu iedarbības rezultātā. Ar eksperta atzinumu ir pierādīts, ka minētie miesas bojājumi atbilst viegliem miesas bojājumiem, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus no 7 dienām līdz 21 dienai.

Izvērtējot minētos pierādījumus kopsakarībā, tiesa uzskata par pierādītu, ka 2013.gada 24.oktobra vakarā, plkst. 23.30 /pers. D/ atradās pie mājam /adrese/, aiz dusmām, ka viņam zināmais /pers. E/ atsakās ar viņu sasveicināties, uzkāpa uz /pers. E/ dzīvokļa balkona, pagrūda cietušo un vairākas reizes iesita

cietušajam pa seju. Šo apsūdzētā sitienu rezultātā, cietušais guva miesas bojājumus, kas izpaudās, kā zemādas asins izplūdums labā vaiga kaula rajonā un labā zemacs rajonā, ādas nobrāzumus labās plaukstas rajonā, deguna saknes rajonā, deguna kaula lūzums, kas pieskaitāmi pie viegliem miesas bojājumiem.

Izanalizējot apsūdzētā rīcību, tiesa atzīst, ka miesas bojājumus /pers. D/ izdarīja tīši, apzinoties, ka nodarīs cietušajam miesas bojājumus un vēlējās tos nodarīt, jo bija dusmīgs uz cietušo.

Ievērojot teikto, tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā ir pilnībā pierādīta un /pers. D/ darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas un /pers. D/ par izdarīto mazāk smago noziegumu ir sodāms.

Tiesa noraida cietušā advokāta iebildumus par to, ka apsūdzētā darbības ir kvalificējamas pēc Krimināllikuma 231.panta, jo tiesas sēdes gaitā tika noskaidrots un ar norādītajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka /pers. E/ un apsūdzētais ir savstarpēji pazīstami, ka /pers. D/ Līgo svētkos /pers. E/ ir piekāvis, bet cietušais policijā nav vērsies un cietušā piekaušanas iemesls 2013.gada 24.oktobrī ir tas, ka /pers. E/ nesasveicinājās ar apsūdzēto, pēc tam, kad /pers. D/ bija sasveicinājies ar lieciniekiem, kuri atradās ciemos pie /pers. V/. Tiesas izmeklēšanas gaitā netika iegūti pierādījumi tam, ka /pers. D/ miesas bojājumus /pers. E/ būtu izdarījis huligānisku motīvu vadīts, rupji traucējot sabiedrisko mieru un kārtību. Kā arī netika iegūti pierādījumi, ka ar minētajām prettiesiskajām darbībām būtu traucēts sabiedriskais miers un kārtība Krimināllikuma 231.panta izpratnē.

Uz minēto norādīts arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Tiesu prakses apkopojumā 2006.gadā – Tiesu prakse huligānisma lietās un konkrēti, tiesām, „*lemjot par noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju, rūpīgi jāizvērtē izdarītā objektīvās pazīmes, kā arī vainīgā nodoma saturs, izdarītās darbības motīvi un mērķi. Kvalificējot noziedzīgu nodarījumu, huligāniskās darbības jānorobežo no citiem noziedzīgiem nodarījumiem. Miesas bojājumu nodarīšana, piekaušana, svešas mantas bojāšana, dzīvokļa neaizskaramības pārkāpšana nav jākvalificē pēc KL 231. panta, ja personas rīcībā nav konstatētas huligānisma pazīmes. Darbības, kas izdarītas personisko attiecību dēļ (aiz naida, greizsirdības, savstarpējas nepatikas u.tml.), var būt atzītas par huligāniskām un kvalificētas pēc KL 231. panta, ja ar tām rupji traucēts sabiedriskais miers. Savukārt noziedzīgas darbības, kas izdarītas aiz personiskām attiecībām un apdraud tikai cietušā likumīgās intereses, bet rupji netraucē sabiedrisko mieru, nav pamata kvalificēt pēc KL 231. panta – vainīgais ir sodāms pēc pantiem, kas paredz sodu par noziedzīgiem nodarījumiem pret personu, īpašumu, personas pamattiesībām un pamatbrīvībām. Tādi fakti, ka personas noziedzīgu darbību ir novērojuši citi cilvēki un pat reaģējuši uz tiem, kā arī tas, ka noziedzīgs nodarījums ir izdarīts citiem cilvēkiem pieejamā vietā (publiskā vietā), paši par sevi nenozīmē, ka izdarītais jākvalificē kā huligānisms. Sabiedriskā miera traucēšana ir konstatējama tajos gadījumos, kad nav ievērotas cilvēka tiesības uz naktsmieru, pārkāpta personas vai viņas mājokļa neaizskaramība, ierobežotas personas iespējas brīvi pārvietoties, persona ir spiesta pārtraukt vai atteikties no likumīgām darbībām (piedalīšanās kultūras vai sporta pasākumos, iepirkšanās, braukšana ar sabiedrisko transportu u.tml.), uzņēmums vai organizācija ir spiesti pārtraukt savu darbu. Turklāt nozīme ir sabiedriskā miera traucēšanas pakāpei – par krimināli sodāmu huligānismu var atzīt tikai tādas darbības, kas ievērojamā mērā pārkāpj sabiedrisko mieru.*”

Tiesa uzskata, ka minētie advokāta iebildumi, saistīti ar mērķi rast pamatojumu ievērojamās morālās kompensācijas pieprasīšanai.

Cietušais /pers.E./pieteica kaitējuma kompensācijas pieteikumu par morālo kaitējumu un fiziskām ciešanām 14200 euro.

Kriminālprocesa likuma 22.pants nosaka, ka „*personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.*” Šis Kriminālprocesa likumā deklarētais kriminālprocesa pamatprincips par cietušā tiesībām uz kompensāciju par radīto kaitējumu korespondē Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā noteiktajam, ka nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstošu atlīdzinājumu, kā arī atbilst 1983.gada 24.novembra Eiropas Konvencijas par kompensāciju piešķiršanu vardarbīgu noziegumu upuriem un Eiropas Padomes Direktīvas 2004/80 EK (2004.gada 20.aprīlis) „Par kompensāciju noziegumos cietušajiem” garam.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā deklarētā pamatprincipa praktisku realizāciju sīki

reglamentē Kriminālprocesa likuma 26.nodaļā „Ar noziedzīgu nodarījumu radītā kaitējuma atlīdzināšana" ietvertās normas.

Kompensācijas jēdziens sniegts Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā, norādot, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Civillikuma 1635.panta (2006.gada 26.janvāra redakcijā) pirmā daļa nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot, šā panta otrajā daļā skaidrojot, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisku tiesību vai nemantisku labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta trešajā daļā noteikto, ja šā panta otrajā daļā minētā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Tiesa atzīst, ka likumdevējs, definējot morālā kaitējuma jēdzienu, Civillikuma 1635.panta otrajā daļā ir norādījis uz fiziskām vai garīgām ciešanām. Arī Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmajā daļā ir norādīts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, kas ir kā gandarījums par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām.

Civillikuma 1635.panta otrajā daļā norādīts, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas. Savukārt no Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmās daļas secināms, ka kompensācija ir gandarījums cietušajam par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām.

Ievērojot teikto, tiesa secina, ka minēto normu izpratnē, kriminālprocesā personai, kura pati ir cietusi no noziedzīga nodarījuma, ņemot vērā nodarījuma raksturu, ir tiesības pieprasīt morālā kaitējuma kompensāciju, vai nu par fiziskām un garīgām ciešanām, vai arī tikai par garīgām ciešanām.

Uz to, ka jēdzieni „fiziskas ciešanas" un „morāls aizskārums jeb garīgas ciešanas" ir norobežojami, ir norādījis arī LR Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments 2009.gada 16.jūnija lēmumā lietā Nr. SKK-307/09, pasvītrojot: „Kriminālprocesa likumā fiziskas ciešanas ir īpaši izceltas no morālā aizskāruma (kaitējuma)."

Apkopojumā *Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā* norādīts, fiziskās ciešanās jeb sāpes, tiek saistītas ar ķermeņa sāpēm, ko izraisa vardarbības pielietošana, dažāda veida fiziskas traumas, ievainojumi utt., un kas izpaužas kā negatīvas sajūtas: sāpes, drudzis, nelaba dūša, reibonis un citi slimīgi simptomi. Uz šo morālā kaitējuma elementu attiecināmas arī tās fiziskās ciešanas jeb sāpes, ko cietušais izjūt iegūto traumu un ievainojumu seku novēršanas procesā, proti, operāciju ārstniecisko manipulāciju gaitā, kā arī atveseļošanās un rehabilitācijas laikā.

Savukārt garīgās ciešanas tiek saistītas ar psiholoģisku diskomfortu un dažādām negatīvām emocijām, kas izpaužas kā bailes, pazemojums, kauns, dusmas, riebums, zaudējuma sajūta un skumjas, citas negatīvas emocijas vai nelabvēlīgs psiholoģisks stāvoklis, vai arī kā nopietnākas sekas – neirozes vai citas neirotiskas reakcijas, kas ņemot vērā to raksturu un dziļumu, var tikt vērtētas jau arī kā psihiskas traumas.

Attiecībā uz cietušās personas tiesībām saņemt morālo kaitējumu Augstākās tiesas Senāts savā 2008.gada 28.aprīļa lēmumā lietā Nr. SKK-181/08 norādījis: „*Ar katru noziedzīgu nodarījumu personai tiek nodarīts arī morālais kaitējums. Tas ir saistīts ar morālo gandarījumu, proti, kad par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu vainīgā persona saņem likumā paredzētu sodu. Vai personai ir tiesības uz materiālo atlīdzinājumu, kompensējot morālo kaitējumu, ir vērtējams jautājums.*"

Ievērojot teikto, tiesa uzskata, ka lemjot jautājumu par pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju, vispirms ir izvērtējams, vai personai nodarīts tāds kaitējums, par kuru pienākas saņemt materiālo atlīdzību, un, ja atbilde ir pozitīva, nosakāms šīs atlīdzības apmērs.

Izvērtējot celto apsūdzību, noziedzīgā nodarījuma apstākļus un /pers. E/ nodarītos miesas bojājumus, tiesa atzīst, ka cietušajam ir nodarīts tāds kaitējums, par kuru pienākas saņemt atlīdzību.

Izvērtējot cietušā pieteikumu, tiesa ņem vērā: noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu; morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu. Tiesa atzīst, ka cietušajam ir radītas fiziskas sāpes un morāls pazemojums, bet lietā nav pierādījumu par to, ka ar nodarījumu viņam būtu radusies psihiska

trauma, saskaņā ar miesas bojājumu kritērijiem.

LR Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2010.gada 4.februāra lēmumā lietā Nr. SKK-8/210, norādīts ka, "*lemjot par morālās kaitējuma kompensācijas apmēru, jāievēro samērīguma princips un tas, ka morālā kaitējuma kompensācija ir tikai viens no kompensācijas veidiem un neaizstāj cietušā mantai un veselībai nodarīto kaitējumu.*"

Apkopojumā *Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā* norādīts, ka Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmās daļas 4.punkts norāda uz nepieciešamību izvērtēt morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu. Morālā aizskāruma publiskums vēl tiek vērtēts atkarībā no tā, vai kaitējums cietušajam nodarīts publiskā vietā un vai tas noticis citu personu klātbūtnē, tad attiecībā uz morālā aizskāruma dziļumu jeb garīgām ciešanām jāvērtē morālā aizskāruma pakāpe, vai tā ir bijusi augsta vai ļoti augsta. Tajā pašā laikā literatūrā, ņemot vērā šo ciešanu raksturu, tiek izdalītas piecas to pakāpes: 1. vieglas ciešanas – īslaicīgas, bez paliekošām sekām; 2. vidēja smaguma ciešanas – raksturojas ar ietekmi uz indivīda psihisko un fizisko labklājību; 3. smagas ciešanas – raksturojas ar simptomātiku, kuras novēršanai nepieciešama profesionāla iejaukšanās; 4. sevišķi smagas ciešanas – noved pie personības transformācijas (psihiskas saslimšanas); 5. ciešanas, kuras izraisa pilnīgu personas sabrukumu. Pēdējos divos gadījumos jau izvērtējams jautājums par cietušā gūto psihisko traumu.

Tiesai, nosakot morālā kaitējuma atlīdzības apmēru, jāņem vērā maksimālā atlīdzības summa, ko konkrētais cietušais var saņemt saskaņā ar speciālajiem likumiem. Ņemot vērā, ka apsūdzētais cietušajam nodarīja vieglus miesas bojājumus, morālā kaitējuma atlīdzība speciālajos likumos nav paredzēta.

Ņemot vērā minēto kopumā, tiesa atzīst, ka cietušajam konkrētajā kriminālprocesā, ir tiesības uz kompensāciju par morālo aizskārumu jeb garīgajām ciešanām par morālo pazemojumu, fiziskajām sāpēm sakarā ar vieglajiem miesas bojājumiem. Tomēr vienlaikus, tiesa norāda, ka morālā kaitējuma kompensācija nedrīkst saturēt absolūti nekādus materiālās kompensācijas kritērijus. Morālais kaitējums un atlīdzība par fiziskajām ciešanām nav izsakāms mantiskajās vērtībās un to nevar atlīdzināt kā zaudējumu.

Noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas, kvalificējas kā mazāk smags noziegums.

Ievērojot teikto, tiesa atzīst, ka tā sabiedriskā bīstamība ir ievērojama.

Tiesa minēto ņem vērā izvērtējot cietušā tiesības uz morālo kompensāciju, kā arī kompensācijas apmēru.

Tiesa atzīst, ka noziedzīgais nodarījums ir izdarīts publiskā vietā un vairāku aculiecinieku klātbūtnē.

Ievērojot teikto, tiesa secina, ka noziedzīgais nodarījums raksturojas ar publiskumu, bet tas nav augsts, jo personas savstarpēji viena otru pazina.

Izvērtējot morālā aizskāruma dziļumu jeb garīgās ciešanas, tiesa ņem vērā, ka garīgās ciešanas jeb morālā aizskāruma dziļums, tiek saistīts ar psiholoģisku diskomfortu un dažādām negatīvām emocijām, kas izpaužas kā bailes, pazemojums, kauns, dusmas, riebums, zaudējuma sajūta un skumjas, citas negatīvas emocijas, vai nelabvēlīgs psiholoģisks stāvoklis.

Tiesa neapšauba, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā un pēc tam, cietušajam bija stress, pazemojums, dusmas un citas negatīvas emocijas, kas veido garīgas ciešanas. Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, tā sabiedrisko bīstamību, miesas bojājumu pakāpi, tiesa atzīst, ka cietušais pārdzīvoja vieglas garīgās ciešanas, jo lietā nav iesniegti pārbaudāmi pierādījumi par to, ka garīgo ciešanu rezultātā, cietušajam būtu pasliktinājusies viņa dzīves kvalitāte.

Ņemot vērā, ka cietušajam tika nodarīti viegli miesas bojājumi, tiesa uzskata, ka samērā ar miesas bojājumu pakāpi, cietušajam ir tiesības saņemt kompensāciju par nodarītajām sāpēm, kuras cietušais viennozīmīgi cieta.

Samērā ar miesas bojājumu pakāpi, tiesa atzīst, ka fiziskās ciešanas, sāpes bija vieglas, jo lietā nav gūti pierādījumi pretējam.

Izvērtējot kompensācijas apmēru, tiesa to izvērtē kontekstā ar noziedzīgiem

nodarījumiem, kuri vērsti pret personas dzīvību, veselību un vadlīnijām par kompensāciju apmēriem par šiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Latvijas Republikas Satversmes 94.pantā ir ietverts personas neaizskaramības princips, kas attiecināms arī uz personas nemantisko labumu aizsardzību (veselība, labklājība, pilnvērtīga personas attīstība un citas sociālās tiesības).

Tiesa uzskata, ka cietušajam no noziedzīgā nodarījuma, kā personībai ar izrietošajām tiesībām dzīvot sociāli un tiesiski aizsargātā vidē, kā atlīdzībai par nodarīto aizskārumu jābūt tik lielai, lai viņš justos pēc iespējas mazāk sāpināts un spriedums radītu priekšstatu par to, ka prettiesiskas darbības, kas rada kaitējumu cilvēkam, tiek nosodītas un vainīgajam ir jādod pienācīga atlīdzība par nodarīto.

Turklāt morālais kaitējums un atlīdzība par fiziskajām ciešanām ir jāvērtē samērā ar materiālo kaitējuma kompensāciju. Cietušais lietā bija pieteicis materiālā kaitējuma kompensāciju EUR 7,11, kuru neuzturēja norādot, ka materiālais kaitējums ir maznozīmīgs.

Cietušais ir lūdzis morālā kaitējuma kompensāciju EUR 14200 apmērā.

Kompensācijas apmērs, kas tiesām ir rekomendēti gadījumos, kad persona izdarījusi Krimināllikuma 130.pantā otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir līdz EUR 711,44.

Salīdzinājumā ar minēto, tiesa uzskata, ka pieprasītais kompensācijas apmērs nav samērīgs.

Nosakot kompensācijas apmēru, tiesai iecietīgi ir jāizturas arī pret apsūdzētā mantas stāvokli, tomēr tas nav kritērijs, nosakot kaitējuma apmēru.

Apsūdzētā paskaidrojumi liecina, ka viņš ir bezdarbnieks. Tomēr tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir jauns cilvēks, kuram ir iespējas integrēties darba tirgū.

Ņemot vērā minēto kopsakarībā, tiesa uzskata, ka cietušā pieteiktais morālais kaitējuma apmērs, neatbilst saprātīguma, taisnīguma un samērīguma principiem un minētajiem kritējiem.

Ņemot vērā teikto, tiesa uzskata, ka cietušajam ir nosakāma kompensācija par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām EUR 700 apmērā.

Pārējā daļā – EUR 13500 apmērā, kompensācija nav nosakāma.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu, ņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu, Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētais noziegums klasificējas kā mazāk smags noziegums.

/pers. D/ nav agrāk sodīts, bet kriminālprocess ir bijis ierosināts, bet tas izbeigts uz nereabilitējošiem apstākļiem (lietas 48.lapa).

Personību negatīvi raksturojošu ziņu lietā nav. Lietā nav ziņu, kas saturētu informāciju par to, ka /pers. D/ regulāri izdara likumpārkāpumus un ir sabiedriski bīstams.

Ievērojot teikto, tiesa noraida cietušā advokāta argumentus, ka apsūdzētais ir tik sabiedriski bīstams, ka vienīgais soda mērs, kas tam ir piemērojams ir brīvības atņemšanas sods.

Tiesas sēdē /pers. D/ paskaidroja, ka ir bezdarbnieks. Uz citiem apstākļiem, kuri tiesai būtu jāņem vērā nosakot sodu, nenorādīja.

Izvērtējot minēto kopumā, ar tiesas sēdē gūto priekšstatu par apsūdzēto, tiesa uzskata, ka /pers. D/ nav raksturojams kā sabiedriski bīstama persona ar stabilu tendenci izdarīt noziedzīgus nodarījumus.

Atbildību pastiprinoši apstākļi saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu nav konstatēti.

Atbildību mīkstinoši apstākļi saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu nav konstatēti.

Tiesa uzskata, ka tikai tas apstāklis, ka persona savu vainu neatzīst, nevar būt likumisks pamats piemērot apsūdzētajam bargāko soda veidu.

Izvērtējot izdarītā noziedzīgo nodarījuma sabiedrisko bīstamību, tā apstākļus, kaitējumu, noziedzīgā nodarījuma sekas un apsūdzētā personību, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piemērojams piespiedu darba sods.

Krimināllikuma 40.pantā noteikts, ka piespiedu darbu kā pamatsodu nosaka uz laiku līdz 280 stundām.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā minētos apstākļus un uzskata, ka tas nav nosakāms soda mēra minimālajā apmērā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta pirmo daļu, piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīves vietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Darbs, ko veic persona, kam piemērots piespiedu darbs, ir reāls darbs, kas rada jaunas materiālas vērtības un ir noderīgs sabiedrībai. Līdz ar to, tiesa uzskata, ka ar šādu soda veidu ir iespēja kompensēt ar noziedzīgu nodarījumu nodarīto apdraudēto interesi, nevis konkrētam cietušajam, bet sabiedrībai kopumā, kā arī vienlaikus pierādīt, ka izdarītais likumpārkāpums tiek nožēlots un persona ir gatava mainīt savu līdzšinējo uzvedību.

Piespiedu darbu tiesa atzīst par efektīvu, audzinošu un atbilstošu sodu apsūdzētajam, kura piemērošanai, tiesa nekonstatē nekādus objektīvus šķēršļus, vai likumā noteiktus ierobežojumus, un kā sodu, kas ir personas brīvību neierobežojošs, tajā pašā laikā tas ir pietiekami reāls sods, lai sasniegtu krimināls oda mērķi šajā lietā.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 85.panta trešo daļu, 367.panta pirmās daļas 4.punktu, samaksāt aizstāvei Gintai Mazai izdevumus par juridiskās palīdzības sniegšanu 184,28 euro no valsts budžeta līdzekļiem.

/pers. D/ lietā iesniedza izziņu par to, ka ir bezdarbnieks. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka apsūdzētā finanšu ienākumi ir trūcīgi, un viņam nav iespējams segt izdevumus par aizstāvja darba samaksu. Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturto daļu, atbrīvot /pers. D/ no pienākuma segt procesuālos izdevumus par aizstāvja darba samaksu.

Drošības līdzeklis nav piemērots.

Lietiskie pierādījumi nav.

Mantai uzlikts arests nav.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511.pantu, 512.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. D/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā un sodīt ar piespiedu darbu uz 150 (viens simts piecdesmit) stundām.

Piedzīt no /pers. D/ par labu /pers. E/ morālā kaitējuma kompensāciju 700 euro.

Morālā kaitējuma kompensāciju 13500 euro apmērā, kriminālprocesā nenoteikt.

Samaksāt zvērinātai advokātei Gintai Mazai izdevumus par juridiskās palīdzības sniegšanu 184,28 euro, no valsts budžeta līdzekļiem.

Atbrīvot /pers.D./no pienākuma segt procesuālos izdevumus par advokāta darba samaksu.

Pilna sprieduma pieejamības diena tiek noteikta 2015.gada 23.aprīlī.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 530.panta trešo daļu, pilna sprieduma pieejamības diena noteikta 2015.gada 26.maijs.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese A. Simsone